

UCHWAŁA NR XXII/437/16

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 2 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2015 roku „Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015”.

Na podstawie art. 18 ust 1 w związku z art. 7 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r., poz. 1515 z późn. zm.), art.12 pkt 4 w związku z art. 4 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015r. poz. 1445 z późn. zm.), w wykonaniu uchwały nr XIII/222/11 z dnia 5 września 2011 roku w sprawie przyjęcia Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015.

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2015 roku „Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

KATOWICE
dla odmiany

Załącznik do Uchwały Nr XXII/437/16
Rady Miasta Katowice
z dnia 2 marca 2016 r.

**Sprawozdanie z realizacji:
„Strategii Miasta Katowice
wynikającej z Narodowego
Programu Ochrony Zdrowia
Psychicznego na lata 2011-2015”
za 2015 rok**

Uchwała Rady Miasta Katowice nr XIII/222/11 z dnia
5 września 2011 roku w sprawie przyjęcia Strategii Miasta
Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony
Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015.

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011, nr 231, poz. 1375) wprowadza do realizacji "Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego" wskazując, że prowadzenie zadań w nim określonych należy do zadań własnych powiatu.

Zatem miasto Katowice, jako gmina i miasto na prawach powiatu jest zobowiązane do realizacji zadań określonych w "Strategii", szczególnie poprzez:

- promowanie zdrowia psychicznego,
- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym, rodzinnym i zawodowym.

Zgodnie z ww. ustawą w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Realizowane programy wynikające z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice

1. PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Cel główny: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cele szczegółowe:

- upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej

1. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Katowicach

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadziła działania związane z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego.

Zespół ds. Lecznictwa Odwykowego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Katowicach pełnił dyżury w każdy wtorek i czwartek w godzinach od 16.00 do 19.00 w Katowicach przy ulicy Macieja 10.

W tych godzinach mieszkańcy Katowic mogli uzyskać bezpłatne porady w zakresie:

- procedury skierowania osoby na leczenie odwykowe,
- miejsc pomocy osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom na terenie miasta Katowice,
- radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi, w tym w szczególności z przemocą w rodzinie.

W 2015 roku Komisja rozpatrzyła 261 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Ponadto Zespół ds. Lecznictwa Odwykowego udzielał rodzinom, w których występują problemy alkoholowe bezpłatnej, szeroko rozumianej pomocy psychospołecznej oraz kierował osoby do specjalistycznych placówek zajmujących się zaburzeniami psychicznymi.

2. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego - Edukacja zdrowotna oraz promocja zdrowego stylu życia.

a) Miasto w ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Metodyczno-Edukacyjnym Metis w Katowicach (ul. Drozdów 17 i 21) podejmowało w latach 2012-2015 program „Profilaktyka zaburzeń depresyjnych” – ostatnia edycja programu odbyła się w I półroczu 2015 r. Program skierowano do uczniów klas III katowickich szkół gimnazjalnych.

Zasadnicze cele zadania były następujące:

- zwiększenie świadomości uczniów na temat: czym są zaburzenia depresyjne,
- analiza przyczyn powstawania i rozwoju zaburzeń depresyjnych,
- uświadomienie młodzieży różnorodności zachowań związanych z zaburzeniami depresyjnymi,
- poszerzenie wiedzy na temat tego, jak radzenie sobie ze smutkiem i stratą, wpływa na powstawanie zaburzeń depresyjnych,
- poszukiwanie sposobów na zwiększanie swojego poczucia własnej wartości, jako przeciwwagi dla zaburzeń depresyjnych.

Zajęcia były prowadzone różnymi metodami, m.in.: praca w grupach, burza mózgów, praca indywidualna, mini wykład, dyskusja, rundka.

W 2015 r. przeznaczono na w/w cel kwotę 4 500,00 zł. Przeprowadzono 15 zajęć, w których udział wzięło 367 uczniów klas III katowickich szkół gimnazjalnych.

b) W II półroczu 2015 r. Ośrodek Metis realizował program pn. „Zdrowie psychiczne w pigułce” w klasach I katowickich szkół gimnazjalnych. Wśród celów prowadzonych z młodzieżą zajęć należy wymienić:

- upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
- budowanie więzi klasowej jako znaczącego czynnika ochronnego wobec zachowań ryzykownych,
- autoanaliza reakcji fizjologicznych, emocjonalnych i poznawczych w sytuacjach stresujących,
- nabywanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem,
- zwiększanie świadomości na temat zagrożeń cywilizacyjnych.

Kwota, jaką przeznaczono na zadanie w 2015 roku, wyniosła 9 000,00 zł. Przeprowadzono 30 zajęć, w których udział wzięło 732 uczniów klas I katowickich szkół gimnazjalnych.

c) W ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadania pn. „**Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia mających na celu utrzymanie i poprawę zdrowia mieszkańców oraz związanej z nim jakości życia**” miasto Katowice zawarło umowę z Fundacją Rozwoju i Promocji Psychoterapii z siedzibą w Zabrze przy ul. Szkolnej 7i na realizację projektu „Psychoterapia=Szansa”.

W ramach zadania Fundacja zorganizowała zajęcia warsztatowe (przy udziale 10 przeszkolonych wcześniej wolontariuszy, studentów psychologii Uniwersytetu Śląskiego) w 7 szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie Katowic. Udział wzięło w nich łącznie 459 uczniów. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 7 414,30 zł, z tego z dotacji miasta Katowice wydatkowano 5 814,30 zł.

d) „Rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych

W okresie sprawozdawczym rozpowszechniano ulotki i broszury dotyczące promocji zdrowia psychicznego w związku z realizacją „Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015”. W/w materiały zostały

rozprowadzone za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w podmiotach wykonujących działalność leczniczą i miejscach użyteczności publicznej na terenie miasta Katowice.

Ulotki przekazywano również osobom zgłaszającym się do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice szukającym pomocy w zakresie uzyskania informacji o miejscach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej

Na terenie miasta Katowice funkcjonują obecnie 4 Środowiskowe Domy Samopomocy, które zapewniają łącznie 113 miejsc, prowadzonych przez:

Nazwa i adres		Ilość miejsc
Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Gliwickiej 74	Dla osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, znacznym, umiarkowanym oraz lekkim, przy jednoczesnym występowaniu innych zaburzeń, zwłaszcza neurologicznych, w wieku 18 – 65 lat, będących mieszkańcami Katowic	25
Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Tysiąclecia 41	Dla osób z zaburzeniami psychicznymi, będących mieszkańcami Katowic	34
Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Oswobodzenia 92	Dla osób z zaburzeniami psychicznymi, będących mieszkańcami Katowic, bądź ze względu na ponadlokalny zasięg placówki mieszkańcami innych miast, na terenie których nie ma tego typu placówki.	34
Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Brata Alberta 4	Dla osób upośledzonych umysłowo, będących mieszkańcami Katowic.	20

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586), miasto Katowice przeznacza na działalności Środowiskowych Domów Samopomocy kwotę stanowiącą iloczyn liczby miejsc w ŚDŚ, liczby miesięcy działalności ŚDS w trakcie 2015 roku, oraz wysokości średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji przypadającej na jednego uczestnika zajęć w ŚDS.

ŚDŚ są placówkami pobytu dziennego przeznaczone dla osób, które z powodu swojej niepełnosprawności mają poważne problemy w życiu codziennym.

Zgodnie z w/w rozporządzeniem środowiskowe domy samopomocy prowadziły w swoich placówkach m.in.:

- trening funkcjonowania w życiu codziennym,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego, które mają na celu podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

ŚDS działał, co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, w tym, co najmniej przez 6 godzin dziennie są prowadzone zajęcia z uczestnikami.

Na podstawie art. 10 b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), miasto Katowice przeznaczona na współfinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej kwotę stanowiącą 10% kosztu działalności Warsztatu w 2015 roku. Kwota ta stanowi iloczyn liczby uczestników oraz kwoty, które w okresie od 01.01.2015r. – 30.06.2015r. wynosiły 1 644,00zł przypadającej na 1 uczestnika w skali roku, a od dnia 01.07.2015r.- 31.12.2015 roku kwota ta została zwiększona, w związku z przyznaniem dodatkowych środków o kwotę 11,11zł na miesiąc/osobę.

Warsztaty Terapii Zajęciowej stanowią wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki stwarzające osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Na terenie miasta Katowice działa obecnie 5 Warsztatów Terapii Zajęciowej, które zapewniają łącznie 165 miejsc, prowadzonych przez:

- Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam” - ul. Oswobodzenia 92
- Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. ST. Kostki - ul. Ociepki 8a
- Stowarzyszenie Na Rzecz Niepełnosprawnych SPES - ul. Panewnicka 463
- Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach – Giszowcu – ul. Wojciecha 23
- Stowarzyszenia Wspierania Działań Twórczych UNIKAT – ul. Kotlarza 10b

Są one placówkami pobytu dziennego. Czas trwania zajęć w warsztacie wynosi nie więcej niż 7 godzin dziennie i 35 godzin tygodniowo.

Zajęcia prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii, przygotowanym dla każdego uczestnika przez Radę Programową Warsztatu.

Lp.	NAZWA WARSZTATU	Liczba miejsc w WTZ
1	WTZ "PROMYK" – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki	40
2	WTZ "Ad Vitam Dignam"	35
3	WTZ SPES	30
4	WTZ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z U.U.	30
5	WTZ Stowarzyszenia Wspomagania Rozwoju i Twórczości Osób Niepełnosprawnych UNIKAT	25

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wynikającym z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym, rodzinnym i zawodowym. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował następujące działania służące poprawie jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi:

- praca socjalna,
- interwencja kryzysowa,
- poradnictwo specjalistyczne,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone przez konsultantów Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin (CRS),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) świadczone przez wykonawców, z którymi zawarto stosowne umowy.

a) Zadania z zakresu pomocy rodzinie realizowane przez MOPS Katowice:

- poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta świadczone w ramach systemu pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom stanowiącego część Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,

Poradnictwo specjalistyczne w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta Katowice, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone było przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych CRS (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi.

W roku 2015 udzielono konsultacji w zakresie zdrowia psychicznego dla 416 osób.

Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	416
---	-----

- opracowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia psychicznego i ich rozpowszechnienie wśród mieszkańców Katowic,

W 2015 roku rozpowszechniono wśród mieszkańców miasta Katowice 100 ulotek informacyjno – edukacyjnych oraz 50 plakatów z okazji obchodów Śląskich Dni Solidarności z Osobami Chorującymi Psychicznie współorganizowanych przez MOPS Katowice.

- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku skierowanych do osób, które ze względu na stan zdrowia fizycznego lub psychicznego nie są w stanie uczęszczać do Środowiskowego Domu Samopomocy, a nie wymagają leczenia szpitalnego,

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były w środowisku zamieszkania osobom ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

- a. chorym psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne),
- b. upośledzonym umysłowo,
- c. wykazującym inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Taka forma usług, pozwala na odejście od instytucjonalnej pomocy osobom chorym psychicznie. Usługi w miejscu zamieszkania ułatwiają budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób chorych, dają możliwość lepszego poznania ich warunków życiowych, sytuacji rodzinnej, a przez to skutecznego ich wspierania. Usługami specjalistycznymi objęto również dzieci z autyzmem.

Usługi specjalistyczne (psychologiczne) świadczone były przez specjalistów CRS oraz przez wykonawców, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy (usługi pielęgnacyjne). W 2015 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyła Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa sp. z o.o ul. Okrzei 6/16.

Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	117
Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgnacyjnymi)	15

b) Zadania z zakresu zapobiegania uzależnieniom realizowane przez MOPS Katowice

- pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie,

Zadania powyższe realizowane były przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach (OIK) oraz CRS. W 2015 roku udzielono 488 konsultacji w ramach pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, natomiast liczba osób uzależnionych objętych pomocą wynosiła 327.

Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom	488
Liczba osób uzależnionych objętych pomocą MOPS	327

Zadania realizowane przez Wydział Edukacji

zadania skierowane do dzieci i młodzieży

Pomoc uczniom w kryzysie:

Szkoły są w posiadaniu opracowanej w 2010r. Procedury Reagowania w Przypadkach Kryzysu Związanego z Zagrożeniem Życia – Próby Samobójczej/Samobójstwa Ucznia.

W Zespole Szkół Specjalnych Nr 9 wdrożono procedurę postępowania wobec uczniów, których zachowania powodują zagrożenie bezpieczeństwa, zdrowia a nawet życia oraz noszą znamiona czynów przestępczych.

Oferta edukacyjna Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych.

W Mieście Katowice funkcjonuje sześć Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych funkcjonujących tj.: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1, Nr 2, Nr 3, Nr 5, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przedstawiły oferty usług zawierające także ofertę edukacyjną na rok szkolny 2015/2016, które następnie zostały zamieszczone na stronach internetowych poszczególnych placówek oraz w materiałach promocyjnych przekazywanych do szkół.

Oferta edukacyjna adresowana jest do:

- rodziców i opiekunów,
- dzieci i młodzieży,
- nauczycieli i pedagogów

Do proponowanych działań należą:

- prelekcje i warsztaty dla uczniów dotyczące m.in. kompetencji społecznych, integracji zespołu klasowego, metod i technik efektywnego uczenia się, komunikacji interpersonalnej, konstruowania indywidualnego planu samorozwoju, profilaktyki uzależnień, radzenia sobie ze stresem, profilaktyki agresji, zasad zdrowego żywienia itd.,
- prelekcje i warsztaty dla rodziców dotyczące m.in. wspomaganie rozwoju dzieci, motywowania ucznia do nauki, rozwijania u dzieci kreatywnego myślenia, pomocy dzieciom w okresie przedegzaminacyjnym, budowy prawidłowej relacji z nastoletnim dzieckiem itd.,
- prelekcje i warsztaty dla Rad Pedagogicznych, nauczycieli dotyczące m.in. pracy z uczniem zdolnym, pracy z trudnym rodzicem, dysleksji rozwojowej, wykorzystywania informacji zawartych w orzeczeniach i w opiniach poradni
- grupy wsparcia dla rodziców.

2. PROGRAM ZAPOBIEGANIA PRZEMOCY W RODZINIE, W SZKOLE I W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Cel główny: Przeciwdziałanie przemocy i jej skutkom w rodzinie.

Cele szczegółowe:

- zapobieganie oraz powstrzymywanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zapewnienie bezpieczeństwa ofierze i tworzenie warunków kontroli społecznej w sytuacji przemocy domowej,
- wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu w/w problemu,

- przeciwdziałanie rozpadowi rodziny w sytuacjach kryzysu związanego z przemocą domową,
- przeciwdziałanie przemocy i zachowaniom przestępczym w środowisku lokalnym w tym przemocy wewnątrzrodzinnej i rówieśniczej.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

a) Zadania z zakresu pomocy rodzinie realizowane przez MOPS Katowice związane z realizacją celu głównego wykonywane są przez OIK poprzez:

- ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i łagodzenie szkód wynikających ze zjawiska przemocy w rodzinie,
- udzielanie pomocy rodzinie z problemem przemocy,
- udzielanie poradnictwa specjalistycznego osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową,
- udzielanie długofalowej, specjalistycznej pomocy osobom i rodzinom w sytuacjach przemocy, usług w formie interwencji kryzysowej, pomocy psychologicznej, wsparcia,
- praca socjalna z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie,

W 2015 roku udzielono pomocy 264 osobom doznającym przemocy, z czego 35 osób stanowiły dzieci. Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego wynosiła łącznie: 3 076. Poniższa tabela obrazuje liczbę wykonanych usług w poszczególnych kategoriach:

Konsultacje indywidualne	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo prawne
1 820	794	462

- realizowanie Programów Pomocy Psychologicznej w formule grupowej dla osób doświadczających przemocy,
- inicjowanie grup samopomocowych dla ofiar przemocy,
- realizowanie programu psycho-korekcyjnego dla osób stosujących przemoc,

Celem zajęć grupowych w formule psychoedukacyjnej organizowanych dla osób doświadczających przemocy domowej było uzyskanie wsparcia i wiedzy o możliwościach ochrony i rozwiązywania problemu przemocy w aspekcie prawnym, psychologicznym i socjalnym. W roku 2015 odbyło się 46 spotkań grupowych, w których łącznie uczestniczyły 22 osoby.

OIK obejmował również pomocą osoby stosujące przemoc. W 2015r. do placówki zgłosiły się 121 osób stosujące przemoc, z czego 9 osób wzięło udział w zajęciach grupowych pt.: „Program edukacyjno-korekcyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc”. Uczestnicy programu kierowani byli między innymi przez dzielnicowych w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz kuratorów sądowych. Niektórzy uczestnicy zgłosili się dobrowolnie.

OIK w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie zrealizował następujące szkolenia:

- ✓ „Przemoc w rodzinie” – dla pracowników socjalnych, przeszkolono 13 osób,
- ✓ „Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbywania dzieci” – dla wychowawców świetlic, przeszkolono 8 osób.

- ochrona ofiar przemocy domowej,
- udzielanie schronienia osobom w sytuacjach przemocy w rodzinie,

W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy, Ośrodek zapewnia schronienie osobom, które ze względu na dotkliwą sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Od kilku lat współpracuje w tym zakresie z: Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej dla Rodzin z Problemem Alkoholowym Śląskiego Stowarzyszenia „AD VITAM DIGNAM” oraz ze Stowarzyszeniem „PO-MOC” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej. Ze schronienia w 2015 roku skorzystało łącznie 47 osób (kobiety i dzieci). Poniższe tabele obrazują udział poszczególnych placówek w realizowaniu w/w formy pomocy:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Rodzin z Problemem Alkoholowym Śląskiego Stowarzyszenia „Ad Vitam Dignam”

Liczba osób, które w okresie od I- XII 2015 r. skorzystały ze schronienia	Liczba osobodni wykonanych w okresie od I- XII 2015r.	Koszt osobodnia (w zł)	Wykonanie I-XII 2015 r. (w zł)
32	3 048	23	63 960

Stowarzyszenie „PO-MOC” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej

Liczba osób, które w okresie od I-XII 2015 r. skorzystały ze schronienia	Liczba osobodni wykonanych w okresie od I- XII 2015 r.	Koszt osobodnia (w zł)	Wykonanie na dzień 31.XII.2015 r. (w zł)
20	3 340	28	79 075

- zapewnienie bezpieczeństwa dziecku poprzez podejmowanie działań interwencyjnych,

Interwencje były reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych. Podejmowane były we współpracy pracowników socjalnych z policjantami i lekarzami. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane były następne kroki związane z pomocą. Interwencje służyły również przyśpieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

W 2015 roku zostało podjętych 20 interwencji na rzecz dzieci, w wyniku których dzieci zostały umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub w najbliższej rodzinie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej skierował do Prokuratury 51 doniesień związanych z podjęciem podejrzenia o popełnieniu przestępstwa znęcania się nad rodziną (art.207 KK).

- doskonalenie strategii i modelu współpracy służb i instytucji w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- współdziałanie służb i instytucji w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wdrożenie pracy metodą Zespołu Interdyscyplinarnego na poziomie strategicznym i grup roboczych- realizacja procedury „Niebieskie Karty”,

W 2011 roku powołano Zespół Interdyscyplinarny d/s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 10 czerwca 2010 roku. (Zarządzenie Prezydenta Miasta nr 154/2011). W 2015 roku odbyło się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Celem Zespołu było organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji, organizacji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Katowice, m.in. w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar. Od momentu powołania Zespołu uruchomiono również pracę grup roboczych celem organizowania pomocy w indywidualnych przypadkach.

W 2015 roku uruchomiono 378 „Niebieskich Kart”. Ogólnie Procedurą powyższą objętych zostało 910 rodzin, natomiast spotkań grup roboczych odbyło się 2 183. W 504 przypadkach zakończono pracę w formule grup roboczych.

- podnoszenie świadomości społecznej i kształtowanie konstruktywnych postaw obywatelskich wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- upowszechnianie ulotek, materiałów informacyjnych, edukacyjnych o zjawisku przemocy domowej, formach pomocy, obowiązujących przepisach,
- organizowanie szkoleń dla przedstawicieli służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Od stycznia do grudnia 2015 roku w ramach Działania Zespołu:

- Zrealizowano szkolenie asystentów rodzin i pracowników socjalnych, dotyczące „Procedury „Niebieskie Karty”, przeszkolono 19 osób;
- Realizowano regularne, miesięczne spotkania koordynatorów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z Terenowych Punktów Pomocy Społecznej celem omawiania sytuacji niestandardowych, trudnych związanych z realizacją procedury „Niebieska Karta”. Spotkania te odbywały się w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i prowadzone były przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego i/lub Koordynatora ds. interwencji i procedury „Niebieskie Karty”. W okresie od stycznia do końca grudnia 2015 roku odbyło się 8 takich spotkań.

Poniższa tabela obrazuje liczbę wykonanych usług i działań w w/w zadaniach:

Liczba osób doznających przemocy korzystających z poradnictwa, pomocy psychologicznej i prawnej (w tym dzieci)	264
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, korzystających z pomocy psychologicznej, w tym biorących udział w programie edukacyjno-korekcyjnym	121
Liczba osób korzystających z miejsc schronienia w związku z przemocą w rodzinie	47
Liczba porad/konsultacji udzielonych ofiarom przemocy	3 076
Liczba „Niebieskich Kart” Policji, Pomocy Społecznej lub innych służb	910
Liczba zakończonych „Niebieskich Kart” Policji, Pomocy Społecznej lub innych służb	504
Liczba spraw wszczętych z urzędu – powiadomień organów ścigania art. 207 kk	87
Liczba rodzin prowadzonych Grupą Roboczą	910
Liczba zakończonych spraw prowadzonych Grupą Roboczą	504
Liczba spotkań Grup Roboczych	2 183

Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
Liczba interwencji związanych z ochroną dziecka przed przemocą	20

b) zadania kierowane do dzieci i młodzieży realizowane przez MOPS Katowice

Kontynuowana była współpraca ze szkołami i Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi w związku z kryzysami występującymi u dzieci i młodzieży, w tym z kryzysem dotyczącym zagrożenia życia tj. suicydalnym -zgodnie z opracowanymi procedurami.

Zadania realizowane przez Wydział Edukacji

zadania skierowane do dzieci i młodzieży

Wczesna profilaktyka w zakresie wzmocnienia struktury psychicznej uczniów poprzez realizację programów: Z bajką bezpieczniej, Bezpieczne dziecko – przyjaciel Sznupka, Bezpieczny gimnazjalista, Bezpieczna młodzież, Bezpieczny maluch

W roku 2015 w programie:

- „Z bajką bezpieczniej” uczestniczyło 1495 uczniów
- „Bezpieczne dziecko – przyjaciel Sznupka” uczestniczyło 12874 uczniów szkół podstawowych, 4686 uczniów szkół gimnazjalnych, 1028 uczniów szkół specjalnych,
- „Bezpieczna młodzież” uczestniczyło 8936 uczniów
- „Bezpieczny maluch” – uczestniczyły 3 przedszkola tj. Miejskie Przedszkole Nr 60, Miejskie Przedszkole Nr 65 i Miejskie Przedszkole Nr 66.

Profilaktyka zaburzeń odżywiania wśród młodzieży poprzez realizację treści edukacyjnych i profilaktycznych wynikających z podstawy programowej i działań Sieci Szkół Promujących Zdrowie.

Zadanie to jest realizowane w ramach przedmiotów:

- biologia,
- wychowanie do życia w rodzinie,
- lekcji wychowawczych (tzn. godzin do dyspozycji wychowawcy).

Katowickie szkoły otrzymały certyfikaty „Szkoła Promująca Zdrowie” w tym:

- Katowickie szkoły otrzymały certyfikat „Szkoła Promująca Zdrowie”, w tym:
- 3 szkoły otrzymało w 2015r. Krajowy Certyfikat Szkoła Promująca Zdrowie – Szkoła Podstawowa nr 9 im. Jana Brzechwy, Szkoła Podstawowa nr 17 im. Tadeusza Kościuszki oraz Zespół Szkół Integracyjnych nr 1 im. Roberta Oszka;
- 1 szkoła została przyjęta do Krajowej Sieci Szkół Promujących Zdrowie, tj. Zespół Szkół Specjalnych nr 11 im. M. Grzegorzewskiej;
- 1 szkołą posiada Śląski Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie II stopnia, tj. Szkoła Podstawowa nr 17 im. Tadeusza Kościuszki
- Ponadto, każdego roku, wszystkie szkoły wdrażają szkolny program wychowawczy oraz szkolny program profilaktyki, które są opracowywane i dostosowywane do potrzeb środowiska danej placówki i uwzględniają treści związane z promocją zdrowia, zdrowego stylu życia i profilaktyką takich zaburzeń jak np. bulimia i anoreksja.

– Kolejny rok z rzędu, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach realizowała w katowickich szkołach podstawowych i gimnazjach program: „Trzymaj Formę” , którego celem jest promocja zdrowego stylu życia w aspekcie prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Dnia 18 listopada 2015r. obchodzono również Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, w ramach którego propagowane jest racjonalne stosowanie antybiotyków.

3. PROGRAM INFORMACYJNO - EDUKACYJNY SPRZYJAJĄCY POSTAWOM ZROZUMIENIA I AKCEPTACJI ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA DYSKRIMINACJI WOBEC OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Cel główny: Podniesienie świadomości społeczności Katowic w zakresie problemów osób dotkniętych chorobami psychicznymi.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie świadomości społecznej w rozumieniu problemów osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi,
- poprawa jakości życia i integracja społeczna osób niepełnosprawnych.

Zadania z zakresu pomocy rodzinie realizowane przez MOPS Katowice

- włączenie społeczności lokalnej, instytucji i organizacji do programu pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom realizowanego w ramach Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Programu Aktywności Lokalnej na rzecz osób niepełnosprawnych,
- system informacji o miejscach i formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin (ulotki, strona internetowa MOPS),
- szkolenia dla pracowników socjalnych,

Informacje dot. systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin znajdują się na stronie internetowej MOPS w zakładkach „Pomoc dla osób zaburzonych psychicznie” „Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy” oraz „Pomoc dla osób i rodzin z problemem alkoholowym”. Rozprowadzone zostały również ulotki informujące o formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin wydane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2015 roku CRS było również współorganizatorem „Śląskich Dni Solidarności z osobami chorującymi psychicznie”, których inauguracja odbyła się w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w dniu 8.10.2015r. oraz organizatorem Dnia Otwartego w placówce MOPS. Podczas „Dni Solidarności” zainteresowani mieli możliwość szczegółowego zapoznania się z ofertą wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w regionie, otrzymali również materiały informacyjne wydane oraz ulotki współfinansowane przez MOPS.

Liczba rozprowadzonych ulotek informacyjnych	100
Liczba przeszkolonych pracowników MOPS w zakresie rozwiązywania problemów osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi	26

Zadania realizowane przez Wydział Edukacji

zadania skierowane do dzieci i młodzieży

Procedura kierowania dzieci/uczniów do oddziałów integracyjnych i specjalnych.

Do 17 maja 2013r. kierowanie dzieci/uczniów do grup/klas integracyjnych odbywało się na podstawie procedury opracowanej w grudniu 2010r. Zgodnie z procedurą, spotkanie zespołów konsultacyjnych odbyły się w miesiącu kwietniu. W skład zespołów weszli: pracownik Wydziału Edukacji, dyrektor/wicedyrektor przedszkola/szkoły z oddziałami integracyjnymi, pedagog/psycholog przedszkola/szkoły z oddziałami integracyjnymi, pracownik poradni psychologiczno – pedagogicznej. Skierowania do placówek z oddziałami integracyjnymi wystawiane są na podstawie konsultacji zespołu do końca kwietnia. W dniu 1 września 2013r. weszło w życie Zarządzenie Prezydenta Miasta Katowice Nr 1772/2013 z dnia 17 maja 2013r. w sprawie określenia zasad organizacji kształcenia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w Mieście Katowice. Jedną z istotnych zmian jest wprowadzenie kierowania dzieci i młodzieży również do szkół specjalnych. W 2016 roku planowane jest dostosowanie owej procedury do zmian ustawy o systemie oświaty.

Upowszechnienie w szkołach z oddziałami integracyjnymi autorskiego programu Razem w szkole dotyczącego integracji w środowisku szkolnym.

Program „Razem w szkole” został stworzony przez pracowników Zespołu Szkół Integracyjnych Nr 1 im. R. Oszka. Celem programu jest stworzenie optymalnych warunków edukacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych i pełnosprawnych, służących pełnemu rozwojowi psychicznemu, społecznemu i intelektualnemu wszystkich uczniów szkoły. W 2015 r. program był realizowany w 9 szkołach z oddziałami integracyjnymi. We wszystkich placówkach prowadzone są działania odnoszące się do: umożliwiania aklimatyzacji uczniów w utworzonych oddziałach integracyjnych szkoły podstawowej i gimnazjalnej, poszerzania wiedzy i rozwijania empatii wszystkich uczniów w zakresie wspólnego funkcjonowania w szkole z uczniami niepełnosprawnymi, przeciwdziałania przejawom niezrozumienia potrzeb rówieśników i nietolerancji wśród uczniów, rozwijania umiejętności korzystania przez wszystkich uczniów z różnorodnych form zajęć pozalekcyjnych, zgodnie z potrzebami rozwojowymi.

Psychoedukacja dla rodziców – przybliżanie problemów i osvajanie z nimi poprzez edukację w ramach zebrań szkolnych z rodzicami.

W związku z realizacją powyższego zadania, we współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i powołanym w mieście Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zorganizowano konferencję dla dyrektorów szkół i przedszkoli, wdrożono „Niebieską Kartę”. Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Miasto Katowice, prowadzą zajęcia dla rodziców, o charakterze edukacyjnym. Zajęcia odbywają się w ramach programów wychowawczych szkoły oraz szkolnych programów profilaktycznych. Scenariusze spotkań opracowują według potrzeby nauczyciele lub nauczyciele specjaliści (pedagodzy, psychologzy).

4. PROGRAM POSZERZENIA, ZRÓŻNICOWANIA I UNOWOCZEŚNIANIA POMOCY I OPARCIA SPOŁECZNEGO DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W ZAKRESIE POMOCY: BYTOWEJ, MIESZKANIOWEJ, STACJONARNEJ, SAMOPOMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Cel główny: Rozwijanie i podtrzymywanie u osób z zaburzeniami psychicznymi umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz przeciwdziałanie ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu

- Cele szczegółowe:
- zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych do poprawy jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi,
- poprawa funkcjonowania społecznego, aktywizacja społeczna, integracja ze środowiskiem lokalnym.

Zadania realizowane przez MOPS Katowice:

- wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin w środowisku zamieszkania poprzez:
 - pracę socjalną,
 - poradnictwo specjalistyczne,
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgniacyjne),
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne),
 - Środowiskowe Domy Samopomocy.

Praca socjalna nakierowana była na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczeniu, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzona była przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych CRS.

Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem	547
---	-----

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych jak i ich rodzin prowadzone było przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych CRS (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmowało również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi.

Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	416
---	-----

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone były przez CRS (jednostkę organizacyjną MOPS) . W ramach usług specjalistycznych w roku 2015 udzielono wsparcia 117 osobom, w tym pomocą tą objęto również niepełnosprawne dzieci, w szczególności dzieci z autyzmem i pokrewnymi zaburzeniami rozwoju.

Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	117
--	-----

Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych (pielęgniacyjnych) polegała w głównej mierze na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagała odpowiedniego (specjalistycznego) przygotowania opiekunek do świadczenia tego typu usług. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były przez wykonawców, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy. W 2015r. realizatorem usług była Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa ul. Okrzei 6/16.

Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgniacyjnymi)	15
--	----

Środowiskowe Domy Samopomocy przeznaczone są do prowadzenia rehabilitacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonych umysłowo. Celem rehabilitacji jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Cel ten był osiąganym między innymi poprzez psychoterapię, terapię zajęciową, działania w zakresie przygotowania do pracy osób z zaburzeniami psychicznymi, jak i pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

W okresie sprawozdawczym klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystali z usług proponowanych przez Środowiskowe Domy Samopomocy prowadzone przez wykonawców, którzy otrzymywali dotację celową na podstawie umów zawartych z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

- Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach,
- Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 dla Osób upośledzonych Umysłowo, ul. Gliwicka 74a w Katowicach,
- Środowiskowy Dom Samopomocy AD VITAM DIGNAM ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób upośledzonych umysłowo przy ul. Brata Alberta 4.
- wspieranie finansowe samopomocowych projektów służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez prowadzenie grupy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzenie pracowni rozwoju twórczego,

Klienci CRS mieli możliwość udziału w zajęciach pracowni terapii zajęciowej „Twórcy sztuki” realizowanej w ramach projektu autorskiego zatrudnionej na umowę zlecenie terapeutki zajęciowej.

Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych	14
---	----

W zajęciach pracowni terapii zajęciowej „Twórcy sztuki” uczestniczyło 14 osób. Celem głównym Pracowni było stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonych psychicznie.

W spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyły osoby zaburzone psychicznie nieprzystosowane w pełni do samodzielnego funkcjonowania w środowisku zamieszkania oraz szerszej grupie społecznej. Celem grupy było zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych do poprawy jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz udzielanie indywidualnego wsparcia w bieżących problemach i sytuacjach życiowych.

- zapewnienie ciągłości wsparcia finansowego projektom pozarządowym realizującym takie formy oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają działania

ciągłego poprzez organizacja i finansowanie specjalistyczne usługi opiekuńcze, finansowanie usług świadczonych przez środowiskowe domy samopomocy,

- zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie poprzez świadczenie usług specjalistycznych; interwencja kryzysowa, poradnictwo specjalistyczne, prowadzenie szkoleń dla pracowników socjalnych, tworzenie i realizacja programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi, szkolenie praktykantów,

Klienci CRS od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, jak i programów realizowanych przez jednostkę zarówno w ramach środków własnych, jak i projektów finansowanych z środków zewnętrznych (Europejski Fundusz Społeczny, dotacje celowe). W roku 2015 w ramach współpracy z Ośrodkiem studentka Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach zrealizowała projekt socjalny „Cykl Zajęć Edukacyjno- Integracyjnych Skierowanych do Osób Zaburzonych Psychicznie” Udział w projekcie wzięło **14** osób.

Liczba zrealizowanych programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi	1
Liczba przeszkolonych pracowników MOPS w zakresie rozwiązywania problemów osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi	26

- współpraca z organizacjami pozarządowymi w podejmowaniu działań zmierzających do eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu,

W trakcie prowadzenia działań wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi podjęto współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Katowice tj.;

- Stowarzyszeniem „AD VITAM DIGNAM”,
- Stowarzyszeniem Działającym na Rzecz Osób Chorych Psychicznie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ",
- Instytutem Współpracy i Partnerstwa Lokalnego.

Liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę w zakresie eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu	3
---	---

5. PROGRAM ROZWOJU ZRÓŻNICOWANYCH FORM WSPIERANEGO ZATRUDNIENIA I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ DOSTOSOWANYCH DO POTRZEB OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Cel ogólny: przygotowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do podejmowania aktywności zawodowej.

Cel szczegółowy: zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi w zakresie wejścia lub powrotu na rynek pracy.

Zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy:

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w roku 2015 kontynuował realizację Programu Rozwoju Zróżnicowanych Form Wspieranego Zatrudnienia i Przedsiębiorczości Społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach „Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011- 2015”.

W okresie sprawozdawczym urząd pracy w ramach programu realizował w zadania w zakresie przygotowania zarejestrowanych osób z zaburzeniami psychicznymi do podejmowania aktywności zawodowej poprzez zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb, możliwości zawodowych oraz zdrowotnych.

Zadania obejmowały udzielanie pomocy w obszarze:

- poradnictwa zawodowego
- pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy
- pośrednictwa pracy.

1. Poradnictwo zawodowe

W ramach usług poradnictwa zawodowego odbiorcy programu mogli skorzystać ze wsparcia informacyjnego i pomocy doradczej polegających na:

- ustaleniu rodzaju problemu zawodowego
- określeniu obszaru kompetencji zawodowych
- wskazaniu zakresu wiedzy i umiejętności przydatnych w poszukiwaniu pracy na otwartym oraz chronionym rynku pracy
- wskazaniu potrzeb szkoleniowych, jeśli indywidualna sytuacja zawodowa uczestnika programu tego wymagała
- doprecyzowaniu możliwego obszaru poszukiwanego zatrudnienia
- przekazaniu niezbędnych informacji zawodoznawczych m.in. na temat deficytowych i nadwyżkowych zawodów, dostępnych kierunków szkolenia lub przekwalifikowania zawodowego na lokalnym rynku pracy, możliwościach przeszkoleniach zawodowego w ramach procedury kierowania na kursy przez urząd pracy zarejestrowanych osób.

2. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

W ramach realizacji w/w zadania kierowano do uczestników programu zindywidualizowaną pomoc doradczą polegającą na przygotowaniu ich do podjęcia pracy poprzez wykorzystanie w procesie poszukiwania zatrudnienia różnych metod i źródeł informacji o wolnych miejscach pracy.

3. Pośrednictwo pracy

W ramach usług pośrednictwa pracy podjęto działania polegające na :

- doborze ofert pracy odpowiednio do indywidualnych możliwości zawodowych i zdrowotnych uczestników programu

- rozeznaniu wśród potencjalnych pracodawców z otwartego i chronionego rynku pracy możliwości zatrudnienia osób objętych programem.

Spośród 70 osób zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia 2014r., do udziału w roku 2015 w Programie Rozwoju Zróżnicowanych Form Wspieranego Zatrudnienia i Przedsiębiorczości Społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi zakwalifikowało się 38 osób.

Dla wszystkich uczestników programu /przy ich współudziale/ zostały sporządzone indywidualne plany działania określające działania możliwe do podjęcia przez urząd pracy oraz działania do samodzielnej realizacji przez osobę zainteresowaną w celu doprowadzenia jej do zatrudnienia w oparciu o ustalony profil pomocy.

Z ogólnej liczby 38 uczestników programu, 17 osób wymagało indywidualnego wsparcia doradczego w ramach poradnictwa zawodowego /zadanie 1/ i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy /zadanie 2/.

Wszystkim osobom uczestniczącym w programie przedstawione zostały propozycje pracy (ogółem 233) zgodnie z kwalifikacjami lub doświadczeniem zawodowym oraz kryteriami kwalifikacyjnych podanymi w ofercie przez pracodawców /zadanie 3/.

W wyniku podjętych działań zaktywizowano 10 osób (26,3% ogółu uczestników objętych programem), z czego:

- 8 osób podjęło zatrudnienie
- 2 osoby zostały skierowane do prac społecznie użytecznych.

Działania na rzecz zwiększania dostępności rehabilitacji zawodowej wśród osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane w okresie sprawozdawczym nie tylko w ramach podstawowych usług i instrumentów rynku pracy, również poprzez organizację:

- cyklicznych spotkań w siedzibie urzędu pracy z pracodawcami z chronionego, jak i otwartego rynku pracy, podczas których odbiorcy programu mieli możliwość zaprezentowania swojej kandydatury oraz zapoznania się z charakterem oraz specyfiką pracy na różnych stanowiskach odpowiadających ich indywidualnym preferencjom i kompetencjom zawodowym
- Targów Pracy, które odbyły się w październiku 2015r. i skierowane były do wszystkich osób zainteresowanych uzyskaniem zatrudnienia, w tym uczestników programu. Przedstawione zostały oferty pracy przez pracodawców z terenu Katowic zaproszonych do udziału w Targach oraz urzędy pracy z województwa śląskiego. Ofertę kształcenia w formach pozaszkolnych udostępniły ośrodki szkoleniowe. Dodatkowo w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy przeprowadzono dla uczestników Targów Pracy dwie prelekcje z tematyki dotyczącej metodyki poszukiwania zatrudnienia i przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz udziału w rozmowach kwalifikacyjnych z potencjalnymi pracodawcami.

W 2015 roku w ramach akcji informacyjnej promującej wśród pracodawców ideę zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi:

- pozyskano do współpracy 2 nowych pracodawców
- utrzymywano kontakt z 14 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne
- zorganizowano w listopadzie 2015r. dla pracodawców z otwartego i chronionego rynku pracy spotkanie w celu zaprezentowania nowych form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych wprowadzonych nowelą ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do udziału w spotkaniu zaproszono 51 pracodawców, w spotkaniu uczestniczyło 25 pracodawców.

Zadania ujęte w Programie Rozwoju Zróżnicowanych Form Wspieranego Zatrudnienia i Przedsiębiorczości Społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były w ramach „Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011- 2015” w 2015r.